

**POLISH-UKRAINIAN FOUNDATION «THE INSTITUTE OF
INTERNATIONAL ACADEMIC AND SCIENTIFIC COOPERATION»**

**THEOLOGICAL ACADEMY OF THE UNIVERSITY OF CARDINAL STEFAN
VYSHINSKY IN WARSAW**

FUNDACJA ADD

З Б І Р Н И К

наукових есе учасників наукового стажування для освітян

"АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ"

**Варшава, Республіка Польща
1 – 13 жовтня 2018 року**

Сельменська З. М., Комар С.М.

ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....54

Шарко В.В.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ58

Шейко С.О.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....64

Сіненко О.О.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....67

Стасенко В.В.

ДОБРОЧЕСНІСТЬ – КАТЕГОРІЯ ФІЛОСОФСЬКА71

Сулаєва Н. В., Палеха О. М.

**АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ДОСВІД ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА74**

Цибульська Т.Є., Івахненко О.М.

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНІЙ
ШКОЛІ79**

Вежлівцева С. П., Камєнєва Н. В.

**ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ ТА
КНТЕУ82**

Жаркова Р. Є.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ86

Зінченко Н.М.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....90

Вашак О.О., Гринь Ю.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....93

Гавриш Б.М.

НАУКОВА ЕТИКА – РУШІЙНА СИЛА РОЗВИТКУ УСПІШНОЇ КАР’ЄРИ НАУКОВЦЯ99

Голубник Т.С.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....103

Ісаєва І.М., Кармазіна І.С.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА ЯКОСТІ ОСВІТИ.....107

Ковальський Б.М.

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....123

Корчагіна Г.С.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВНЗ129

Левашова О.Л.

СКЛАДОВІ «АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ».....132

Чернюх О.Г.

**СТВОРЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ПІДГРУНТТЯ ДЛЯ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ПРОГРАМ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕНОСТІ В УКРАЇНІ135**

*Цибульська Т.Є.,
к.мед.н., доцент кафедри офтальмології,
Запорізький державний медичний університет
Івахненко О.М.,
к.мед.н., доцент кафедри офтальмології,
Запорізький державний медичний університет*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНІСТІ В ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНІЙ ШКОЛІ

На сьогоднішній день відомо, що основою вищої навчальної школи для розвитку професійної компетентності є не тільки поєднання інноваційних та традиційних форм і методів навчання, а й формування академічної доброчесності [1].

Академічна доброчесність представляє комплекс етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень [2]. Звісно, що академічна доброчесність напряду впливає на те, яких громадян виховує система вищої освіти в країні, які цінності закладаються під час навчання в університеті та яким є «секрет успіху» в суспільстві. За результатами аналізу фахівців Інституту освітньої аналітики Міністерства освіти і науки України, поняття академічної доброчесності в Україні почало використовуватися у 2009 році [3]. Етичні принципи та цінності вищої навчальної школи, що лежать в основі її науково-освітнього функціонування, правила стосунків у навчальному закладі, у викладацьких колективах, у взаємостосунках зі студентами є основою здатності академічного закладу до спроможності задовольнити запит суспільства. Академічна доброчесність включає в себе кодекс честі вищого навчального закладу, антикорупційні заходи, етичні норми академічного середовища, високий рівень культури та свідомості, повагу до наукового дослідження та боротьбу з плагіатом. За даними літератури, основними формами академічної не доброчесності, які трапляються у студентському середовищі, є списування, обман,

плагіат та самоплагіат в тій чи іншій формі, фабрикація, фальсифікація, випадки хабарництва при складанні заліків, іспитів, необ'єктивне оцінювання [1,4]. Невід'ємним завданням викладача вищого навчального закладу поряд з розвитком у студентів професійної компетентності є формування академічної доброчесності. До студентів потрібно доводити, що порушення академічної доброчесності можуть мати серйозні наслідки для їхніх кар'єрних перспектив. Як приклад може служити неможливість продовження навчання в аспірантурі, позбавлення наукового ступеня та можливості викладання у вищому навчальному закладі, а також обмеження до професійної діяльності. До навчальних планів підготовки майбутніх фахівців доцільно включити дисципліну, в якій розкриваються принципи академічної доброчесності – права, обов'язки та відповідальність усіх учасників освітнього процесу. Однією з форм пояснення є розробка буклетів для студентів «Правила академічної доброчесності», які забезпечать неперервний процес укорінення в свідомості студентів поданої інформації. Іншою формою, яка набуває популярності в останні роки, є дискусійні заходи, дебати, тренінги з питань академічної доброчесності, що розвивають довіру між викладачем та студентом, взаємоповагу та відповідальність, вчать студентську молодь уникати таких форм не доброчесності як списування, академічний плагіат, фальсифікація, хабарництво тощо. Як приклад світового досвіду академічної доброчесності в університетах Сполучених Штатів важливим інструментом її дотримання є так звані Кодекси честі, які містять не лише перелік етичних норм, яких повинна дотримуватись академічна спільнота, але й санкції за порушення цих норм та механізми впливу на тих учасників освітнього процесу, які вдаються до різних форм нечесної поведінки. Існують також Суди честі – незалежні органи розгляду порушень академічної доброчесності. Важливим чинником дотримання правил академічної доброчесності є висока мотивація студентів до навчання, безпосередньо пов'язана з їх майбутнім працевлаштуванням, отриманням грантів на навчання, можливістю самостійно формувати індивідуальний план свого навчального процесу. В американських університетах на першому курсі викладаються дисципліни з основ академічного письма, діють спеціальні

структурні підрозділи, які допомагають студентам оволодіти навичками академічного письма при написанні навчальних робіт, що фактично запобігає плагіату.

Нині академічна доброчесність в Україні стає трендом, адже її недотримання знижує репутацію вищих навчальних закладів, «здешевлює» дипломи в очах роботодавців, та й узагалі – руйнує авторитет української освіти у світі. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), що адмініструють Американські Ради з міжнародної освіти через партнерство з Посольством США з участю МОН України є досить популярним серед студентів та викладачів вищих навчальних закладів. [Проект](#) надає вищим навчальним закладам стратегічні плани і заходи, які зроблять академічну чесність частиною адміністрування, сприятимуть максимально якісному та чесному навчанню, розвитку інтелектуального і творчого потенціалу.

Отже, підняті проблеми потребують від усіх учасників освітнього процесу узгоджених дій, спрямованих на формування світогляду майбутніх фахівців, що базуються на принципах академічної доброчесності.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (із змінами та доповненнями) [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

4. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України / Інститут освітньої аналітики. – К., 2016. – 42 с.